

Nieuwsbrief PS Updates - Nummer 02, 2017

Nummer 2, 2017

Redactie: Mr. H. Vorsselman, mr. drs. I. van der Zalm, mr. Y. Bosschaart en J. Stulp.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:32](#) 13-01-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:2987](#) 23-12-2016

X/Erasmus Medisch Centrum

Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2017:31](#) 10-01-2017

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2017:63](#) 05-01-2017

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2016:3905](#) 27-12-2016

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2016:5430](#) 22-12-2016

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2016:5508](#) 20-12-2016

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2016:3983](#) 14-12-2016

Rechtbank

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2017:244](#) 18-01-2017

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2017:113](#) 06-01-2017

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2017:70](#) 05-01-2017

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2017:69](#) 05-01-2017

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2017:209](#) 04-01-2017

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2016:16449](#) 29-12-2016

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2016:16448](#) 29-12-2016

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2016:16450](#) 29-12-2016

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2016:7243](#) 28-12-2016

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2016:16074](#) 22-12-2016
[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2016:7085](#) 21-12-2016
[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2016:6977](#) 20-12-2016
[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2016:7260](#) 16-12-2016
[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2016:9728](#) 15-12-2016
werkneemster/werkgeefster
[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2016:5158](#) 09-12-2016
[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2016:10106](#) 05-12-2016
[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2016:10107](#) 23-11-2016
[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2016:7082](#) 16-11-2016
werknemer/werkgever
[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2016:7080](#) 09-11-2016
[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2016:5920](#) 13-10-2016
[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2016:5919](#) 13-10-2016
[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2016:5665](#) 13-10-2016
[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2016:7244](#) 06-01-2016

Centrale Raad van Beroep

[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2017:106](#) 12-01-2017
[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2017:119](#) 12-01-2017
[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2017:103](#) 12-01-2017
[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2017:108](#) 12-01-2017
[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2017:105](#) 12-01-2017
[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2017:104](#) 12-01-2017
[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2017:101](#) 12-01-2017
[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2017:107](#) 12-01-2017
[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2017:28](#) 06-01-2017
[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2017:67](#) 06-01-2017

Antillen

[Gerecht in eerste aanleg van Curaçao, ECLI:NL:OGEAC:2016:137](#) 20-12-2016

[Gerecht in eerste aanleg van Curaçao, ECLI:NL:OGEAC:2016:132](#) 19-12-2016

[Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, ECLI:NL:OGEAA:2016:907](#) 14-12-2016

Uitspraken zonder ECLI

[Rechtbank Rotterdam](#) 03-01-2017

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Geschillencommissie Financiële Dienstverlening](#) 09-01-2017

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 29-11-2016

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Hof van Justitie van de Europese Unie](#) 15-12-2016

Vieira de Azevedo e.a/ CED Portugal e.a.

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

Annotatie

[Rechtvaardigen de bijzondere ernst van de normschending en de gevolgen voor het slachtoffer een uitzondering op het vereiste van ‘in de psychiatrie erkend ziektebeeld’?](#)

mr. F.M. Ruitenbeek-Bart

RECHTSPRAAK

De rechtbank oordeelt dat de exploitanten van een ‘escape room’ aansprakelijk zijn ter zake van het letsel dat benadeelde opliep bij het afdalen van een trap tijdens het spel. Het beroep op eigen schuld wordt afgewezen.

Benadeelde – toen 63 jaar – heeft bij een personeelsuitje meegedaan aan een ‘escape-room-spel’. Hierbij worden de deelnemers in een ruimte opgesloten en moet zij hier binnen een bepaalde tijdslimiet uit ontsnappen, door verschillende kamers te doorlopen. Bij de laatste kamer kon door een ontcijferde code een metalen hek worden opengemaakt, waarachter zich een trap bevond die toegang gaf tot de ruimte beneden. De trap bestond uit twee gedeelten die haaks op elkaar stonden, met daar tussenin een platform. Pal voor en tijdens het afdalen van de trap door de groepsleden werd rook gecreëerd met twee rookmachines, in combinatie met lichtflitsen, verlichting vanuit drie bouwlampen en harde geluidseffecten. Bij het afdalen van die trap is benadeelde ten val gekomen, en heeft hij onder meer zijn been gecompliceerd gebroken. Hij stelt de exploitanten van de escape room aansprakelijk voor zijn schade.

Bij de beoordeling loopt de rechtbank de Kelderluik-factoren langs. Ten eerste merkt de rechtbank op dat gelet op hetgeen in de instructie en informatie over het spel naar voren is gebracht, de deelnemers geen bijzondere oplettendheid hoefden te betrachten. Verder acht de rechtbank het alleszins aannemelijk dat, gelet op de trap en de omstandigheden waaronder moest worden afgedaald, een speldeelnemer bij nadering van het platform (tussen de eerste en tweede helft van de trap) niet de geboden zorgvuldigheid en oplettendheid in acht neemt die de situatie vergde.

Voorts acht de rechtbank een ongeval zoals dat heeft plaatsgevonden ‘allerminst uitzonderlijk’. Daaraan doet niet af dat, zoals de exploitanten naar voren hebben gebracht, na het ongeval zeer veel deelnemers de trap zijn afgedaald zonder dat het risico van vallen zich heeft verwezenlijkt. Ook hadden eenvoudig noodzakelijke veiligheidsvoorzieningen kunnen worden aangebracht (zoals is gebeurd na het ongeval), ontbraken waarschuwingen en had voorts het niveau van desoriënterende factoren verlaagd kunnen worden.

Het beroep dat vervolgens wordt gedaan op eigen schuld slaagt niet, nu dit veronderstelt dat

benadeelde heeft moeten beseffen aan welke risico's hij zich zou blootstellen als hij, voorbij het metalen hekwerk, de trap af zou lopen. Deze risico's openbaarden zich echter pas later.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 18-01-2017

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2017:244

Zaaknummer: C/02/314725 / HA ZA 16-305

Rechters: G.J.E. Poerink

Advocaten: A.M. van Schaick en H. Lebbing

Wetsartikelen: 6:162 BW en 6:101 BW

RECHTSPRAAK

In cassatie gaat het om de vraag of eiseres tot cassatie een vrachtwagen, die bij normaal gebruik voor het doel waarvoor deze is bestemd schade veroorzaakt, als producent in het verkeer heeft gebracht. Ter discussie staat of bij het antwoord op die vraag moet worden aangesloten bij de maatstaf voor productaansprakelijkheid van HvJ EU 9 februari 2006, ECLI:EU:C:2006:93 (O’Byrne/Sanofi). De Hoge Raad beantwoordt deze vraag bevestigend en verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-01-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:32

Zaaknummer: 15/04356

Rechters: E.J. Numann, A.H.T. Heisterkamp, M.V. Polak, T.H. den Tanja-van Broek en M.J. Kroeze

Advocaten: A.C. van Schaik en K. Teuben

RECHTSPRAAK

In deze zaak over productaansprakelijkheid na een ongeval met een uitschuifbare ladder, is het vermoeden dat sprake was van een gebrek aan de ladder ontzenuwd door de producent. Het hof bespreekt de bewijsnood van de benadeelde doordat de ladder door de producent is vernietigd na een in opdracht van de (verzekeraar van de) producent eenzijdig verricht onderzoek aan de ladder en de gevolgen daarvan voor toewijsbaarheid van de vordering van benadeelde. In dit tussenarrest worden partijen in staat gesteld een akte te nemen over de te benoemen deskundige.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 10-01-2017

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2017:31

Zaaknummer: 200.170.709_02

Rechters: M.J.H.A. Venner-Lijten, M.A. Wabeke en J.M.H. Schoenmakers

Advocaten: S.E. Phoelich-Pontier en C.W.H.M. Uitdehaag

RECHTSPRAAK

Commissie wijst verzoek om rechtsbijstand af in drie verschillende conflicten die alle verband houden met een claim op de ongevallenverzekering van Consument.

Consument heeft een beroep gedaan op zijn rechtsbijstandverzekering in verband met conflicten met een drietal partijen over een claim op zijn ongevallenverzekering wegens blijvende invaliditeit als gevolg van een ongeval (mishandeling).

De rechtsbijstandsverzekeraar heeft dit verzoek afgewezen.

Het conflict met de ongevallenverzekering is ontstaan vóór de datum waarop de rechtsbijstandverzekering is gesloten. Consument kon verwachten dat hij hulp van DAS nodig had toen hij de verzekering sloot.

In geval van het conflict met het advocatenkantoor is geen redelijke kans op succes aanwezig. DAS heeft terecht gewezen op de geschillenregeling. Zonder oordeel van een juridisch specialist kan verdere behandeling van DAS niet worden verlangd.

Het conflict met de rechtsbijstandstichting kan niet worden afgedwongen op basis van het enkele feit dat Consument behandeling wenst van zijn verzoeken om rechtsbijstand tegen de twee overige partijen.

De Commissie wijst de vorderingen van Consument af.

Instantie: Geschillencommissie Financiële Dienstverlening

Datum uitspraak: 09-01-2017

Zaaknummer: GC 2017-25

RECHTSPRAAK

In dit deelgeschil stelt een werknemer psychisch letsel te hebben overgehouden aan een arbeidsongeval. De rechtbank acht de werkgever in beginsel aansprakelijk en causaal verband tussen de psychische schade en het ongeval op grond van artikel 6:99 BW in beginsel aanwezig. Over de hoogte van de schade geeft de rechtbank partijen het advies eens een goed onderbouwde schadeberekening te bespreken.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 03-01-2017

Zaaknummer: 5518171 HA VERZ 16-238

RECHTSPRAAK

X/Erasmus Medisch Centrum

De ouders van een meisje hebben een procedure aangespannen jegens het Erasmus MC, stellende dat het ziekenhuis aansprakelijk is voor de blindheid van hun dochtertje; de blindheid zou het gevolg zijn van een te late behandeling. Zowel de Rechtbank Rotterdam als het Gerechtshof Den Haag heeft de ouders in het ongelijk gesteld, oordelende dat geen reële kans op een beter behandelingsresultaat verloren is gegaan. In cassatie oordeelt de Hoge Raad dat het hof bij de beoordeling van de verloren kans is uitgegaan van een verkeerde maatstaf. De Hoge Raad formuleert de toepasselijke rechtsregel en verwijst de zaak naar het Gerechtshof Amsterdam.

Op 23 januari 2013 wees de Rechtbank Rotterdam eindvonnis in een procedure die was aangespannen door een man en een vrouw jegens het Erasmus Medisch Centrum (Erasmus MC) te Rotterdam. Deze man en vrouw hadden op 15 mei 1996 twee dochters gekregen na een zwangerschapsduur van (ruim) 28 weken. Een van de twee meisjes overleed in de eerste week na haar geboorte. Het andere meisje onderging op 20 mei 1996 een buikoperatie, waarna als gevolg van een onvoldoende bloedcirculatie en necrose het rechtersvoetje van het meisje moest worden geamputeerd. Het Erasmus MC erkende hiervoor aansprakelijkheid. Aansprakelijkheid werd echter niet erkend voor een ander medisch probleem, te weten blindheid van het meisje. Deze blindheid trad op na een netvliesloslating (ROP, 'retinopathy of the premature'). Het Erasmus MC werd verweten dat het meisje niet tijdig was gecontroleerd en behandeld, waardoor de kans op het ontstaan van (een ernstige vorm van) ROP was toegenomen. Het meisje werd op 25 juni 1996 onderzocht, maar dit onderzoek mislukte omdat de pupillen niet (meer) wijd waren. Een tweede controle vond plaats op 9 juli 1996. Op grond van de bevindingen bij deze controle besloot de oogarts tot een spoedbehandeling. Op 10 juli 1996 zijn beide ogen behandeld, maar dit heeft niet kunnen voorkomen dat het meisje blind werd. Volgens de man en vrouw was de kans op ROP andermaal toegenomen door het feit dat als gevolg van de necrose aan het rechterbeen het

meisje in een dermate slechte conditionele situatie was geraakt dat zij langdurig hoge concentraties zuurstof, vaatverwijdende medicijnen en morfine toegediend had moeten krijgen. De rechtbank wees de vorderingen van de man en de vrouw, na bewijslevering en deskundigenrapportages, af. De rechtbank oordeelde dat niet aannemelijk was geworden dat er een causaal verband aanwezig was tussen de necrose aan het rechterbeen van het meisje en de ontwikkeling van ROP. Hoewel de rechtbank wel van oordeel was dat het Erasmus MC toerekenbaar tekort was geschoten omdat de tweede controle door de oogarts pas op 9 juli 1996 – en daarmee later dan wenselijk – had plaatsgevonden, kon volgens de rechtbank niet geconcludeerd worden dat als gevolg van deze vertraging een zodanig reële kans op een beter behandelingsresultaat verloren was gegaan dat dit toewijzing van enig deel van het gevorderde zou kunnen rechtvaardigen. De man en de vrouw konden zich met dit oordeel niet verenigen en gingen in hoger beroep. Op 21 april 2015 wees het Gerechtshof Den Haag eindarrest (GZR 2015-0196). Ook het hof kwam echter tot het oordeel dat het causaal verband tussen de necrose aan het rechterbeen van het meisje en de ontwikkeling van ROP niet was komen vast te staan. Met de rechtbank was het hof bovendien van oordeel dat er door de te late controle door de oogarts slechts een kleine kans op een beter resultaat verloren was gegaan, te klein voor een vergoeding. Het hof overwoog in dat verband – zulks in navolging van het bericht van een deskundige daaromtrent – dat een redelijk handelend en redelijk bekwaam oogarts het meisje op 2 juli 1996 opnieuw zou hebben onderzocht en een vervolgccontrole op een termijn van één week zou hebben bepaald. In dat geval zou op of omstreeks hetzelfde moment behandeling hebben plaatsgevonden als nu het geval was geweest en was er dus geen sprake van enig kansverlies, aldus het hof. Dat er mogelijk wel sprake zou zijn van enig kansverlies als zou worden uitgegaan van een optimale behandeling waardoor het meisje mogelijk wel eerder dan 10 juli 1996 zou zijn behandeld, was volgens het hof voor de beoordeling van de onderhavige vorderingen niet relevant, nu de norm waaraan getoetst moet worden niet de optimaal handelende oogarts is, maar de redelijk handelende en redelijk bekwame oogarts. Het hof had om die reden ook geen behoefte aan een nadere voorlichting over de grootte van de kans door een nieuwe deskundige zoals door de man en vrouw voorgesteld. De man en de vrouw lieten het er niet bij zitten en gingen in cassatie. Een van de cassatiemiddelen zag op het oordeel van het hof over de verloren gegane kans op een beter behandelingsresultaat. De Hoge Raad wees net voor kerst, op 23 december 2016, arrest. Het arrest is van belang, omdat de Hoge Raad een rechtsregel formuleerde aangaande de wijze waarop de kans op een beter behandelingsresultaat moet worden beoordeeld. Deze regel luidt – en ik citeer – als volgt: 'Bij de beantwoording van de vraag of voor een patiënt een kans op een beter behandelingsresultaat verloren is gegaan, dient eerst te worden beoordeeld of is gehandeld in strijd met de norm van hetgeen een redelijk handelend en redelijk bekwaam beroepsgeenoot betaamt. Indien wordt geoordeeld dat in strijd met deze norm is gehandeld, dient vervolgens

ter beoordeling van het causaal verband tussen de normschending en de gestelde schade een vergelijking te worden gemaakt tussen de feitelijke situatie na de normschending en de hypothetische situatie zoals die geweest zou zijn als de normschending zou zijn uitgebleven. Wat de feitelijke situatie betreft, gaat het om de vaststelling van hetgeen daadwerkelijk is voorgevallen. Wat de hypothetische situatie betreft, gaat het om de vaststelling van wat feitelijk zou zijn gebeurd zonder de normschending. Voor die hypothetische situatie dient dus niet te worden uitgegaan van de norm van een redelijk handelend en redelijk bekwaam beroepsgenoot, maar van de behandeling die feitelijk zou hebben plaatsgevonden, zij het dat daarbij wel uitgangspunt moet zijn dat geen normschending zou hebben plaatsgevonden.' De rechtsregel komt erop neer dat bij de beantwoording van de vraag of voor een patiënt een kans op een beter behandelingsresultaat verloren is gegaan, eerst – zoals in elk geval – moet worden beoordeeld of is gehandeld in strijd met de norm van hetgeen een redelijk handelend en redelijk bekwaam beroepsgenoot betaamt. Indien wordt geoordeeld dat in strijd met deze norm is gehandeld, dan moet vervolgens ter beoordeling van het causaal verband tussen de normschending en de gestelde kansschade een vergelijking worden gemaakt tussen de feitelijke situatie na de normschending en de hypothetische situatie. Wat de feitelijke situatie betreft, gaat het om de vaststelling van hetgeen daadwerkelijk is voorgevallen. Wat de hypothetische situatie betreft, gaat het om de vaststelling van wat feitelijk zou zijn gebeurd zonder de normschending en een juiste behandeling zou zijn toegepast. Het hof was volgens de Hoge Raad dan ook ten onrechte uitgegaan van een verkeerde maatstaf en had miskend dat de behandelend oogarts zelf had verklaard dat als hij de vaatverwijding bij het meisje had gezien, hij eerder tot behandeling was overgegaan en een spoedcricio had laten uitvoeren. Het hof had bovendien ten onrechte buiten beschouwing gelaten dat het verlies van een kans op een beter behandelingsresultaat tot vergoedbare schade kan leiden. De enkele bevinding van de gerechtelijk deskundige die verklaarde dat de kans dat eerdere behandeling tot een beter resultaat zou hebben geleid niet groot was, kon het oordeel van het hof dat deze kans rechtens niet relevant was niet dragen, aldus de Hoge Raad. De Hoge Raad vernietigde het arrest van het hof en verwees de zaak voor verdere behandeling naar het Gerechtshof Amsterdam.

mr. dr. R.P. Wijne

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 23-12-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:2987

Zaaknummer: 15/03780

Advocaten: H.J.W. Alt, B.J. van Dorp en N.T. Dempsey

Wetsartikelen: 6:74 BW, 7:453 BW en 7:401 BW

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor twee verkrachtingen. Toekenning materiële en immateriële schadevergoeding. Beslissing over toepassing schadevergoedingsmaatregel (artikel 36f Sr) op in hoger beroep verhoogde smartengeldvordering. Artikel 421 lid 3 Sv.

Strafrecht. Veroordeling voor verkrachting van een studente en van een vriendin. Beide vorderen schadevergoeding. Slachtoffer 1 (de studente) krijgt € 2.308,21 aan materiële schadevergoeding toegekend, alsmede € 7.500 aan immateriële schade. Ter motivering van toegekende smartengeld wijst het hof op de persoonlijke omstandigheden van de studente, waaronder de ontwikkelde PTSS. Het hof gaat verder uitdrukkelijk in op de mogelijkheid om de schadevergoedingsmaatregel (artikel 36f Sr) op te leggen, ook voor zover de smartengeldvordering uitstijgt boven de in eerste aanleg gevorderde immateriële schade (ad € 3.500). Het hof oordeelt dat het wettelijk systeem zich daartegen niet verzet. 'Immers, dat artikellid [421 lid 2 Sv] ziet louter op vorderingen als bedoeld in artikel 51f Sv, terwijl artikel 36f Sr bovendien mede tot doel heeft gehad om de mogelijkheden van de rechter om schademaatregelen te treffen uit te breiden (Kamerstukken I, 1990-1991, 21345, nr. 36, p. 3). Het hof merkt ten overvloede op dat het zich gesteund ziet in dat oordeel door het (ongepubliceerde) arrest van de Hoge Raad van 30 september 2003 (nr. 2167/02).' Slachtoffer 2 krijgt € 6.250 aan immateriële schadevergoeding toegewezen, met verwijzing naar persoonlijke omstandigheden.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 22-12-2016

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2016:5430

Zaaknummer: 23-002155-13 en 23-002273-14

Rechters: J.J.I. de Jong, N.A. Schimmel en A.E. Kleene-Krom

RECHTSPRAAK

Naar aanleiding van een verkeersongeval ontstaat discussie over de vraag of medische rapportages als uitgangspunt moeten dienen bij de vaststelling van de beperkingen als gevolg van het ongeval, tot welke schade die beperkingen leiden en wat de betekenis is van de relatief hoge leeftijd van de slachtoffers bij de begroting van het smartengeld. Het Gerecht is enerzijds van oordeel dat het smartengeld lager zou moeten uitvallen omdat sprake is van een beperkte lijdensduur. Anderzijds stonden eisers nog actief in het leven en was er een redelijke verwachting zij nog een aantal jaren in kwalitatief goede gezondheid hadden kunnen leven als het ongeval niet had plaatsgevonden, wat hen is ontnomen. Voorts acht het Gerecht relevant dat eisers gelijktijdig beperkt werden in hun belastbaarheid, waardoor zij weinig steun c.q. hulp hadden van elkaar, wat hun leed vergroot.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Curaçao

Datum uitspraak: 19-12-2016

ECLI: ECLI:NL:OGEAC:2016:132

Zaaknummer: 73756/2015

Rechters: S.M. Christiaan

Advocaten: R.A.P.H. Pols, M.F. Bonapart en D. Lunenberg

Wetsartikelen: 6:97 BW en 6:106 lid 1 sub b BW

RECHTSPRAAK

Een 24-jarige man heeft zich schuldig gemaakt aan een poging tot zware mishandeling van een politieagent en verboden wapenbezit. De man heeft zich verzet nadat hij werd verzocht mee te werken aan fouillering. De rechtbank veroordeelt de man tot een gevangenisstraf van negen maanden.

Dit verzet is uitgemond in een worsteling waarbij de man de kabel van de spreek sleutel van de portofoon om de nek van de agent heeft aangetrokken. De man heeft daarmee bewust de kans aanvaard dat de agent zwaar lichamelijk letsel zou oplopen.

De rechtbank spreekt de man vrij van de ten laste gelegde poging tot doodslag. Hoewel de kans op dodelijk letsel als gevolg van het aangetrokken houden met een kabel om de keel van een persoon aanwezig is, vindt de rechtbank die kans in dit geval niet aanmerkelijk, omdat niet vaststaat hoe lang verdachte de keel heeft dichtgeknepen. Het slachtoffer heeft verklaard dat hij inschatte dat het tien seconden heeft geduurd. Dit is zodoende geen vaststaand gegeven. Daarbij komt dat het (gedraaide) koord van een spreek sleutel een bepaalde mate van elasticiteit heeft. De rechtbank veroordeelt de man tot een gevangenisstraf van negen maanden.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 16-12-2016

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2016:7260

Zaaknummer: 16.659863-15 + 13.701305-13 (vtvv) (P)

Rechters: W.S. Ludwig, C.A. de Beaufort en V.M.A. Sinnige

Advocaten: T.L.H. Kneepkens

Wetsartikelen: 26 lid 1 Wet wapens en munitie en 6:106 lid 1 aanhef en onder b BW

RECHTSPRAAK

werkneemster/werkgeefster

Ontbinding arbeidsovereenkomst op verzoek werkneemster. Werkgeefster vindt aanwezigheid hond op werkplek (terwijl werkneemster allergisch is voor honden) kennelijk belangrijker dan gezondheid werkneemster en handelt ernstig verwijtbaar. Toekenning transitievergoeding en billijke vergoeding (€ 2.500).

Werkneemster is sinds 1 november 2014 in dienst als assistent accountant. Omstreeks december 2015 is de hond van de directeur aanwezig op de werkvloer. Werkneemster verzoekt de arbeidsovereenkomst te ontbinden (art. 7:671c lid 1 BW). Aan haar verzoek legt zij het volgende ten grondslag. Werkneemster heeft gezondheidsklachten als gevolg van allergieën. De allergische klachten worden veroorzaakt door (onder meer) de hond die sinds december 2015 op de werkvloer aanwezig is. Desondanks weigert de directeur de hond thuis te laten. Nu de gezondheidsklachten van werkneemster werkgerelateerd zijn, is zij in beginsel arbeidsgeschikt. Nu werkgeefster echter weigert de arbeidsomstandigheden aan te passen wordt werkneemster daardoor gehinderd in de uitvoering van haar werkzaamheden. Een en ander heeft geleid tot een arbeidsconflict tussen partijen. Het handelen van werkgeefster is ernstig verwijtbaar zodat werkneemster aanspraak maakt op een transitievergoeding en een billijke vergoeding. Werkgeefster voert verweer. De kantonrechter oordeelt als volgt. Het ontbindingsverzoek wordt toegewezen. In artikel 3 van de Arbeidsomstandighedenwet is bepaald dat de werkgever zorgt voor de veiligheid en de gezondheid van de werknemers inzake alle met de arbeid verbonden aspecten en daartoe een beleid voert dat is gericht op zo goed mogelijke arbeidsomstandigheden. Voorop staat dat het houden van een hond op een kantoor geen algemeen normaal gebruik is en dat de hond niet reeds bij aanvang van het dienstverband op kantoor was. Ingeval een werknemer hinder ondervindt van de hond – dat kan allergie zijn maar bijvoorbeeld ook angst – en wel zodanig dat dit van invloed is op de gezondheid en het welbevinden van de werknemer en/of deze daarvan hinder ondervindt bij de uitoefening van zijn werkzaamheden, dient een werkgever maatregelen te nemen. De bedrijfsarts en/of arbodienst geeft zowel op 27 juni 2016 als op 1 augustus 2016 het advies aan werkgeefster om maatregelen te nemen in verband met de hond omdat de

gezondheidsklachten van werknemster daarmee waarschijnlijk verband houden (als ook met huismijt). Werkneemster verwijt werkgeefster dat het belang van de hond, althans van de werkgeefster, wordt verkozen boven haar gezondheid. De kantonrechter kan begrip opbrengen voor die gevoelens bij werknemster. Een werkgever is immers gehouden zorg te dragen voor een gezonde werkomgeving voor haar werknemers. Door de hond, ondanks de klachten, op kantoor te houden negeert werkgeefster de gezondheidsklachten van werknemster en lijkt zij haar niet serieus te nemen. Zij handelt daarmee in strijd met de eisen van goed werkgeverschap en de verplichtingen op grond van de Arbeidsomstandighedenwet. Geoordeeld wordt dat sprake is van ernstig verwijtbaar handelen. Het gevorderde bedrag van € 840 bruto als transitievergoeding wordt toegewezen. Tevens wordt een billijke vergoeding toegekend. Werkneemster heeft op grond van de kantonrechterformule een bedrag van € 2.720 als billijke vergoeding gevorderd. Deze 'oude' wijze van berekening wordt echter niet meer toegepast bij de vaststelling van de billijke vergoeding. Meegewogen wordt dat er onduidelijkheid was over de allergie voor honden, dat werknemster 31 jaar is en nog relatief kort werkzaam was en werkgeefster enkele, zij het inadequate maatregelen tot het verhelpen van het probleem heeft genomen. Gelet op alle feiten en omstandigheden van het geval en met name het feit dat werkgeefster de aanwezigheid van de hond op de werkplek kennelijk belangrijker vond dan de gezondheid van werknemster, is een vergoeding van € 2.500 billijk.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 15-12-2016

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2016:9728

Zaaknummer: 5492275 VZ VERZ 16-21875

Rechters: P. Vlaswinkel

Advocaten: L. van Dinter en N.A. Hertogh

Wetsartikelen: 7:611 BW, 7:671c BW, 7:673 BW en 3 Arbeidsomstandighedenwet

RECHTSPRAAK

***Deelgeschil. Aansprakelijkheid leden Commissie voor Beentumoren.
Advies aan medische behandelaar.***

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 09-12-2016

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2016:5158

Zaaknummer: C/o8/186414 / HA RK 16-73

Rechters: A.A.A.M. Schreuder

Advocaten: M.F. Hartman, W.R. Kastelein en E. den Bos-van Berg

Wetsartikelen: 1019aa Rv

RECHTSPRAAK

Schending van artikel 2 EVRM (recht op leven)? Overlijden van een 4-jarige jongen na een operatie is mogelijk niet goed onderzocht; autoriteiten in Roemenië aansprakelijk?

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 29-11-2016

Zaaknummer: 81270/12

RECHTSPRAAK

werknemer/werkgever

Deelgeschil. Arbeidsongeval. Werkgever was op grond van de voorschriften van het Arbeidsomstandighedenbesluit verplicht een veiligheidsvoorziening te treffen ter voorkoming van het vallen.

Werknemer is sinds 2002 in dienst bij werkgever als schoonmaker. Op 4 april 2016 is werknemer bij de uitvoering van zijn werkzaamheden een ongeval overkomen. De Arbeidsinspectie heeft een boeterapport opgemaakt wegens overtreding van werkgever van artikel 3.16 lid 1 van het Arbeidsomstandighedenbesluit. Werknemer verzoekt een verklaring voor recht dat werkgever op grond van artikel 7:658 BW aansprakelijk is voor alle als gevolg van het ongeval door werknemer geleden en nog te lijden schade, zowel materieel als immaterieel. De kantonrechter oordeelt als volgt. Het aan de orde zijnde geschil leent zich voor behandeling in de deelgeschilprocedure, nu op basis van de thans beschikbare stukken en zonder nadere bewijslevering kan worden beslist. Daartoe wordt het volgende overwogen. Over de in het rapport van de Arbeidsinspectie weergegeven toedracht van het ongeval verschillen partijen niet van mening. Vast staat dat op de werkplek geen veiligheidsvoorzieningen ter voorkoming van valgevaar waren aangebracht. Niet in geschil is dat werknemer was geïnstrueerd dat hij niet op de lichtstraten moest gaan staan. Werkgever heeft toegelicht dat X aan werknemer heeft uitgelegd dat hij op de damwanden moest lopen en voldoende afstand diende te houden tot de lichtstraten en steeds moest terugkeren naar de goot. Volgens werkgever heeft X de eerste anderhalf uur dat werknemer aan het werk was erop toegezien dat hij zich aan deze instructie hield. Werknemer heeft deze gang van zaken niet betwist en heeft naar voren gebracht dat hij bekend was met het gevaar dat hij door de lichtstraat zou zakken als hij erop zou gaan staan. De wijze waarop werknemer door werkgever is geïnstrueerd staat daarmee voldoende vast. Niet valt in te zien wat nadere bewijslevering of een inspectie ter plaatse, zoals werkgever voorstelt, daaraan zou kunnen toevoegen. Ook in het feit dat de procedure bij de Arbeidsinspectie niet is afgerond, zoals werkgever stelt, ziet de kantonrechter onvoldoende reden om voor de beoordeling van het geschil tussen werknemer en werkgever niet uit te gaan van hetgeen in het inspectierapport is opgenomen over de toedracht van het ongeval. Vast staat dat werknemer het ongeval is overkomen in de uitoefening van zijn werkzaamheden. Daarmee is werkgever op grond van

artikel 7:658 lid 2 BW in beginsel aansprakelijk voor de ten gevolge van dit ongeval geleden schade, tenzij voldoende duidelijk is dat werkgever heeft voldaan aan haar zorgplicht door zodanige maatregelen te treffen en aanwijzingen te geven als redelijkerwijs nodig zijn om deze schade te voorkomen. Werkgever heeft in casu aan deze verplichting niet voldaan. Het werk werd uitgevoerd op een hoogte van 7 meter en gelet op de kwetsbaarheid van de lichtstraten bestond een valgevaar vanaf die hoogte. Dat is aanmerkelijk meer dan de in het Arbeidsomstandighedenbesluit voor het nemen van veiligheidsmaatregelen bepaalde hoogte van 2,5 meter. Werkgever was op grond van de voorschriften van het Arbeidsomstandighedenbesluit dan ook verplicht een veiligheidsvoorziening te treffen ter voorkoming van het vallen. De kantonrechter gaat voorbij aan het betoog van werkgever dat, als werknemer zich aan de instructie zou hebben gehouden, er geen sprake was van valgevaar. In het Arbeidsomstandighedenbesluit is naar objectieve maatstaven beoordeeld onder welke omstandigheden en vanaf welke hoogte het risico van vallen preventieve maatregelen vereist. Aan deze beoordeling komt meer gewicht toe dan aan de eigen beoordeling van werkgever. Juist omdat bij werkzaamheden op grote hoogte een kleine misstap of een onverhoedse beweging grote gevolgen kan hebben is het voorschrift om valbeveiliging toe te passen in het leven geroepen. Daar komt in dit geval nog bij dat het risico van misstappen of uitglijden werd verhoogd doordat het dak van de loods hellend was en glad door het gebruik van water voor het schoonmaken. Het feit dat de valharnassen en vallijnen vanwege het ontbreken van bevestigingspunten niet konden worden gebruikt, ontheft werkgever niet van zijn verplichting veiligheidsmaatregelen te nemen. Het had op zijn weg gelegen andere methoden, zoals de in het Arbeidsbesluit gegeven voorbeelden, toe te passen. De omstandigheid dat werkgever niet de financiële middelen heeft om de schade te voldoen doet aan de aansprakelijkheid niet af. Het verzoek van werknemer zal daarom worden toegewezen.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 16-11-2016

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2016:7082

Zaaknummer: 5318789 UE VERZ 16-414

Rechters: M.E. Heinemann

Advocaten: R.D.H. Naarsing en A.E. Bos

Wetsartikelen: 7:658 BW

RECHTSPRAAK

Een 49-jarige basketbalcoach uit Mijdrecht heeft tussen 2000 en 2002 drie van zijn pupillen seksueel misbruikt en in 2013 een minderjarige aangerand. Daarnaast heeft hij in de periode 2014 tot en met 2016 twaalf minderjarige jongens aangezet tot seksuele handelingen voor de webcam. De rechtbank Midden-Nederland veroordeelt de man tot een gevangenisstraf van 3,5 jaar en tbs met dwangverpleging.

De psychologen concluderen dat er sprake is van een persoonlijkheidsstoornis en een seksuele stoornis, maar konden geen tbs-maatregel adviseren omdat de verdachte een groot deel van de feiten ontkent. De deskundigen gaven op zitting aan dat als deze feiten bewezen worden er sprake is van een ernstig en langdurig probleem met seksualiteit. Volgens hen zou er dan sprake zijn van een hoger recidiverisico.

De rechtbank oordeelt dat de maatschappij ook op langere termijn tegen de man beveiligd moet worden en dat hij een gedwongen behandeling moet ondergaan. Op basis van de ernst van de feiten, de problematiek en het gevaar dat hij voor anderen oplevert vindt de rechtbank dat tbs met dwangverpleging noodzakelijk is. Gezien de houding van de man is de kans aanwezig dat de tbs lange tijd zal duren. De rechtbank vindt het belangrijk dat de behandeling over niet al te lange tijd begint en wijkt daarom deels af van de eis van de officier van justitie.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 06-01-2016

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2016:7244

Zaaknummer: 16/705278-16

Rechters: H.A. Gerritse, A.R. Creutzberg en C.E.M. Nootenboom-Lock

Advocaten: A.T. van Rhijn en F.A. ten Berge

RECHTSPRAAK

Immateriële schadevergoeding wegens overschrijding redelijke termijn.

Toewijzen schadevergoeding. Overschrijding van de redelijke termijn met drie maanden toe te rekenen zowel aan de korpschef als aan de bestuursrechter.

In procedures als deze mag de behandeling van het bezwaar ten hoogste een half jaar en de behandeling van het beroep bij de rechtbank ten hoogste anderhalf jaar duren. Doorgaans zal geen sprake zijn van een overschrijding van de redelijke termijn, indien de fase van bezwaar en beroep gezamenlijk niet langer dan twee jaar heeft geduurd (uitspraak van 26 januari 2009, ECLI:NL:CRVB:2009:BH1009). In dit geval is er geen aanleiding van deze termijn af te wijken. In beginsel is een vergoeding van immateriële schade gepast van € 500 per half jaar of gedeelte daarvan, waarmee de redelijke termijn is overschreden.

Toekenning schadevergoeding – € 500,- in totaal – wegens overschrijding redelijke termijn.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 12-01-2017

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2017:103

Zaaknummer: 16/3613 AW

Rechters: C.H. Bangma

RECHTSPRAAK

Immateriële schadevergoeding wegens overschrijding redelijke termijn.

Toewijzen schadevergoeding. Overschrijding van de redelijke termijn met drie maanden toe te rekenen zowel aan de korpschef als aan de bestuursrechter.

In procedures als deze mag de behandeling van het bezwaar ten hoogste een half jaar en de behandeling van het beroep bij de rechtbank ten hoogste anderhalf jaar duren. Doorgaans zal geen sprake zijn van een overschrijding van de redelijke termijn, indien de fase van bezwaar en beroep gezamenlijk niet langer dan twee jaar heeft geduurd (uitspraak van 26 januari 2009, ECLI:NL:CRVB:2009:BH1009). In dit geval is er geen aanleiding van deze termijn af te wijken. In beginsel is een vergoeding van immateriële schade gepast van € 500 per half jaar of gedeelte daarvan, waarmee de redelijke termijn is overschreden.

Toekenning schadevergoeding – € 500,- in totaal – wegens overschrijding redelijke termijn.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 12-01-2017

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2017:108

Zaaknummer: 16/3102 AW

Rechters: C.H. Bangma

RECHTSPRAAK

Immateriële schadevergoeding wegens overschrijding redelijke termijn.

Toewijzen schadevergoeding. Overschrijding van de redelijke termijn met drie maanden toe te rekenen zowel aan de korpschef als aan de bestuursrechter.

In procedures als deze mag de behandeling van het bezwaar ten hoogste een half jaar en de behandeling van het beroep bij de rechtbank ten hoogste anderhalf jaar duren. Doorgaans zal geen sprake zijn van een overschrijding van de redelijke termijn, indien de fase van bezwaar en beroep gezamenlijk niet langer dan twee jaar heeft geduurd (uitspraak van 26 januari 2009, ECLI:NL:CRVB:2009:BH1009). In dit geval is er geen aanleiding van deze termijn af te wijken. In beginsel is een vergoeding van immateriële schade gepast van € 500 per half jaar of gedeelte daarvan, waarmee de redelijke termijn is overschreden.

Toekenning schadevergoeding – € 500,- in totaal – wegens overschrijding redelijke termijn.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 12-01-2017

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2017:101

Zaaknummer: 16/3610 AW

Rechters: C.H. Bangma

RECHTSPRAAK

Immateriële schadevergoeding wegens overschrijding redelijke termijn.

Toewijzen schadevergoeding. Overschrijding van de redelijke termijn met drie maanden toe te rekenen zowel aan de korpschef als aan de bestuursrechter.

In procedures als deze mag de behandeling van het bezwaar ten hoogste een half jaar en de behandeling van het beroep bij de rechtbank ten hoogste anderhalf jaar duren. Doorgaans zal geen sprake zijn van een overschrijding van de redelijke termijn, indien de fase van bezwaar en beroep gezamenlijk niet langer dan twee jaar heeft geduurd (uitspraak van 26 januari 2009, ECLI:NL:CRVB:2009:BH1009). In dit geval is er geen aanleiding van deze termijn af te wijken. In beginsel is een vergoeding van immateriële schade gepast van € 500 per half jaar of gedeelte daarvan, waarmee de redelijke termijn is overschreden.

Toekenning schadevergoeding – € 500,- in totaal – wegens overschrijding redelijke termijn.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 12-01-2017

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2017:105

Zaaknummer: 16/3101 AW

Rechters: C.H. Bangma

RECHTSPRAAK

Immateriële schadevergoeding wegens overschrijding redelijke termijn.

Toewijzen schadevergoeding. Overschrijding van de redelijke termijn met drie maanden toe te rekenen zowel aan de korpschef als aan de bestuursrechter.

In procedures als deze mag de behandeling van het bezwaar ten hoogste een half jaar en de behandeling van het beroep bij de rechtbank ten hoogste anderhalf jaar duren. Doorgaans zal geen sprake zijn van een overschrijding van de redelijke termijn, indien de fase van bezwaar en beroep gezamenlijk niet langer dan twee jaar heeft geduurd (uitspraak van 26 januari 2009, ECLI:NL:CRVB:2009:BH1009). In dit geval is er geen aanleiding van deze termijn af te wijken. In beginsel is een vergoeding van immateriële schade gepast van € 500 per half jaar of gedeelte daarvan, waarmee de redelijke termijn is overschreden.

Toekenning schadevergoeding – € 500,- in totaal – wegens overschrijding redelijke termijn.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 12-01-2017

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2017:104

Zaaknummer: 16/3612 AW

Rechters: C.H. Bangma

RECHTSPRAAK

Immateriële schadevergoeding wegens overschrijding redelijke termijn.

Toewijzen schadevergoeding. Overschrijding van de redelijke termijn met drie maanden toe te rekenen zowel aan de korpschef als aan de bestuursrechter.

In procedures als deze mag de behandeling van het bezwaar ten hoogste een half jaar en de behandeling van het beroep bij de rechtbank ten hoogste anderhalf jaar duren. Doorgaans zal geen sprake zijn van een overschrijding van de redelijke termijn, indien de fase van bezwaar en beroep gezamenlijk niet langer dan twee jaar heeft geduurd (uitspraak van 26 januari 2009, ECLI:NL:CRVB:2009:BH1009). In dit geval is er geen aanleiding van deze termijn af te wijken. In beginsel is een vergoeding van immateriële schade gepast van € 500 per half jaar of gedeelte daarvan, waarmee de redelijke termijn is overschreden.

Toekenning schadevergoeding – € 500,- in totaal – wegens overschrijding redelijke termijn.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 12-01-2017

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2017:107

Zaaknummer: 16/3100 AW

Rechters: C.H. Bangma

RECHTSPRAAK

Immateriële schadevergoeding wegens overschrijding redelijke termijn.

Toewijzen schadevergoeding. Overschrijding van de redelijke termijn met drie maanden toe te rekenen zowel aan de korpschef als aan de bestuursrechter.

In procedures als deze mag de behandeling van het bezwaar ten hoogste een half jaar en de behandeling van het beroep bij de rechtbank ten hoogste anderhalf jaar duren. Doorgaans zal geen sprake zijn van een overschrijding van de redelijke termijn, indien de fase van bezwaar en beroep gezamenlijk niet langer dan twee jaar heeft geduurd (uitspraak van 26 januari 2009, ECLI:NL:CRVB:2009:BH1009). In dit geval is er geen aanleiding van deze termijn af te wijken. In beginsel is een vergoeding van immateriële schade gepast van € 500 per half jaar of gedeelte daarvan, waarmee de redelijke termijn is overschreden.

Toekenning schadevergoeding – € 500,- in totaal – wegens overschrijding redelijke termijn.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 12-01-2017

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2017:106

Zaaknummer: 16/3099 AW

Rechters: C.H. Bangma

RECHTSPRAAK

Immateriële schadevergoeding wegens overschrijding redelijke termijn.

Toewijzen schadevergoeding. Overschrijding van de redelijke termijn met drie maanden toe te rekenen zowel aan de korpschef als aan de bestuursrechter.

In procedures als deze mag de behandeling van het bezwaar ten hoogste een half jaar en de behandeling van het beroep bij de rechtbank ten hoogste anderhalf jaar duren. Doorgaans zal geen sprake zijn van een overschrijding van de redelijke termijn, indien de fase van bezwaar en beroep gezamenlijk niet langer dan twee jaar heeft geduurd (uitspraak van 26 januari 2009, ECLI:NL:CRVB:2009:BH1009). In dit geval is er geen aanleiding van deze termijn af te wijken. In beginsel is een vergoeding van immateriële schade gepast van € 500 per half jaar of gedeelte daarvan, waarmee de redelijke termijn is overschreden.

Toekenning schadevergoeding – € 500,- in totaal – wegens overschrijding redelijke termijn.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 12-01-2017

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2017:119

Zaaknummer: 16/3611 AW

Rechters: C.H. Bangma

RECHTSPRAAK

Zorgvuldig medisch onderzoek. Geen aanknopingspunten om te twijfelen aan de juistheid van het medisch oordeel van de verzekeringsarts bezwaar en beroep.

Loongerelateerde WGA-uitkering. Appellant heeft zich in beroep op het standpunt gesteld dat de verzekeringsartsen de omvang van zijn beperkingen hebben miskend. Bij de aangevallen uitspraak heeft de rechtbank het beroep van appellant tegen het bestreden besluit ongegrond verklaard. De rechtbank heeft het medisch onderzoek zorgvuldig geacht en heeft geen aanknopingspunten gevonden om te twijfelen aan de juistheid van het medisch oordeel van de verzekeringsarts bezwaar en beroep. De rechtbank heeft met juistheid geoordeeld dat de verzekeringsartsen zorgvuldig onderzoek hebben ingesteld naar de lichamelijke klachten van appellant en de daaruit voor hem voortvloeiende beperkingen. Zij hebben hun bevindingen overtuigend gemotiveerd. Appellant slaagt niet in zijn beroep.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 06-01-2017

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2017:28

Zaaknummer: 15/4689 WIA

Rechters: R.E. Bakker

RECHTSPRAAK

Immateriële schadevergoeding wegens overschrijding redelijke termijn.

Appellanten vallen onder de personele werkingssfeer van Verordening (EEG) 1408/71 evenals Verordening (EG) 883/2004 nu zij een AOW-uitkering uit Nederland ontvingen. Betoog dat Zorgverzekeringswet niet onder materiële werkingssfeer van verordeningen valt, slaagt niet. Wat betreft het subsidiaire standpunt wordt verwezen naar eerdere uitspraken van 13 december 2011 en 23 mei 2014 waarin dit standpunt is verworpen. Geen aanleiding voor het stellen van prejudiciële vragen.

De redelijke termijn is voor een procedure in drie instanties in zaken zoals deze in beginsel niet overschreden als die procedure in haar geheel niet langer dan vier jaar heeft geduurd (uitspraak van 26 januari 2009, ECLI:NL:CRVB:2009:BH1009). Volgens de rechtspraak van de hoogste bestuursrechters is een vergoeding gepast van € 500 per half jaar of gedeelte daarvan waarmee de redelijke termijn is overschreden.

Vanaf 20 september 2012 tot de datum van deze uitspraak zijn vier jaar en ruim drie maanden verstreken. De Raad heeft in deze gedingen in de zaken zelf en de opstelling van partijen geen aanknopingspunten gevonden voor het oordeel dat de lengte van de procedures meer dan vier jaar zou mogen bedragen. Ook is er geen sprake van dermate bijzondere omstandigheden dat deze aanleiding zouden moeten geven tot verkorting van die termijn. Dit leidt tot een immateriële schadevergoeding voor appellanten van € 500 ieder.

Gelet op de uitspraak van de Raad van 23 februari 2012, ECLI:NL:CRVB:2012:BY6202 en de uitspraak van de Hoge Raad van 30 januari 2015, ECLI:NL:HR:2015:147, wordt in het gezamenlijke procederen aanleiding gezien de toe te kennen schadevergoeding te matigen tot € 500.

Toekenning schadevergoeding – € 500 in totaal – wegens overschrijding redelijke termijn.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 06-01-2017

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2017:67

Zaaknummer: 14/4374 ZVW

Rechters: T.L. de Vries, E.E.V. Lenos en M.A.H. van Dalen-van Bekkum

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor seksueel contact met minderjarig meisje dat zich als prostituee aanbood. Vordering tot vergoeding van materiële en immateriële schade wordt deels toegewezen.

Het meisje vordert materiële en immateriële schadevergoeding. Toewijzing materiële schade ad € 766,64 ten aanzien van enkele (niet benoemde schadeposten); niet-ontvankelijkverklaring van andere posten, waaronder kosten voor behandeling 'basis generalistische GGZ'. Van deze kosten ligt het voor de hand dat zij door een zorgverzekeraar worden vergoed en in zoverre is nader onderzoek naar juistheid en omvang van de vordering nodig. Dit onderzoek levert een onevenredige belasting op. Toewijzing van € 750 aan immateriële schadevergoeding.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 05-01-2017

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2017:69

Zaaknummer: 01/860271-16

Rechters: R.J. Bokhorst, J.H.P.G. Wielders en C.J. Sangers-de Jong

Wetsartikelen: 245 Sr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor het – onder invloed – veroorzaken van een dodelijk ongeval. Vordering schadevergoeding nabestaanden is niet-ontvankelijk.

Vordering benadeelde partij (nabestaanden) – zowel voor materiële schade, waaronder begrafeniskosten, als immateriële schade – is niet-ontvankelijk verklaard. De rechtbank ziet aanleiding voor toepassing van eigen schuld (artikel 6:101 BW) van het slachtoffer, die aan nabestaanden kan worden tegengeworpen. Dit leidt tot een zo complexe beoordeling dat de vordering zich niet leent voor behandeling in de strafzaak. Omdat het beroep op artikel 6:101 BW in beginsel alle schadeposten beslaat, wordt de benadeelde partij in de gehele vordering niet-ontvankelijk verklaard.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 05-01-2017

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2017:70

Zaaknummer: 01/242012-15

Rechters: I.L.A. Boer, P.M.S. Dijks en W.F. Koolen

Wetsartikelen: 6 WvW, 8 WvW, 175 WvW, 176 WvW en 179 WvW

RECHTSPRAAK

***Veroordeling voor wederrechtelijke handeling gericht tegen agent.
Motoragent en Politie Eenheid Rotterdam voegen zich als benadeelde
partij, maar worden niet-ontvankelijk verklaard.***

Verdachte is met een snelheid van 60 tot 80 km/h op een motoragent ingereeden. Motoragent en Politie Eenheid Rotterdam worden niet-ontvankelijk verklaard in hun vorderingen als benadeelde partijen. Ten aanzien van de agent, die immateriële schadevergoeding vordert, overweegt de rechtbank dat – hoewel het bewezenverklaarde feit indruk op hem zal hebben gemaakt en gevoelens van onveiligheid en onbehagen heeft veroorzaakt – voor toewijzing sprake moet zijn van een in de psychiatrie erkend ziektebeeld. Dat is echter niet gesteld of gebleken. De behandeling van de vordering van de Politie Eenheid levert een onevenredige belasting van het strafgeding op. Beide vorderingen kunnen daarom slechts bij de burgerlijke rechter worden aangebracht.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 04-01-2017

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2017:209

Zaaknummer: 10/711022-16

Rechters: J.A.M.J. Janssen-Timmermans, I.W.M. Laurijssens en S.N. Abdoelkadir

Advocaten: V.S. Waterval

Wetsartikelen: 302 Sr, 350 Sr en 179a WVV

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling woninginbraak. Slachtoffer vordert immateriële schadevergoeding. Slachtoffer zou lijden aan PTSS. Rechtbank wijst vordering af.

Slachtoffer vordert immateriële schadevergoeding (€ 10.330), stellende dat hij aan PTSS lijdt en daardoor belemmerd wordt in zijn functioneren in het privéleven en in zijn werk als politieman. De rechtbank wijst de vordering af, omdat geen sprake is van lichamelijk letsel, schending van eer of goede naam en niet is gebleken van een aantasting in de persoon anderszins. De benadeelde partij heeft geen deskundigenrapport of andere concrete gegevens aangevoerd waaruit het bestaan van een in de psychiatrie erkend ziektebeeld kan worden afgeleid. Ook als aantasting in de persoon zou komen vast te staan, kan de rechtbank niet (zonder nader onderzoek) vaststellen of deze aantasting rechtstreeks verband houdt met de woninginbraak.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 20-12-2016

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2016:6977

Zaaknummer: 16/659654-15

Rechters: P.K. van Riemsdijk, M.J.A.L. Beljaars en P.K. der Oosterling-van Maarel

Advocaten: F.N. Dijkers

Wetsartikelen: 311 Sr

RECHTSPRAAK

Vieira de Azevedo e.a/ CED Portugal e.a.

Dit arrest betreft de uitleg van artikel 4 (lid 4, 5 en 8) van de Vierde richtlijn motorrijtuigenverzekering (2000/26/EG). Het draait hier om de vraag of CED, de vertegenwoordiger van de verzekeraar van de eigenaar van het voertuig dat een verkeersongeval heeft veroorzaakt, voor de rechter kan worden gedaagd. Het Hof overweegt dat de lidstaten niet verplicht zijn te bepalen dat de op grond van dit artikel met de schaderegeling belaste vertegenwoordiger, in plaats van de door hem vertegenwoordigde verzekeringsonderneming, zelf kan worden gedagvaard voor de nationale rechter bij wie een schadevordering is ingesteld door een benadeelde als bedoeld in artikel 1 van Richtlijn 2000/26/EG, zoals gewijzigd bij Richtlijn 2005/14/EG.

Instantie: Hof van Justitie van de Europese Unie

Datum uitspraak: 15-12-2016

Zaaknummer: C|558/15

RECHTSPRAAK

Deelgeschil. Geen begroting van de kosten van het deelgeschil; volstrekt onnodig of onterecht ingesteld. Geen medische onderbouwing whiplashklachten.

Weliswaar is het inherent aan whiplashklachten dat deze moeilijk objectiveerbaar zijn, omdat bij deze klachten een anatomisch substraat ontbreekt, maar het bestaan van de klachten moet wel objectief vastgesteld kunnen worden; medische onderbouwing van gestelde beperkingen ontbreekt en een enkele verklaring van een behandeld (para)medicus is voor de rechtbank onvoldoende. Gezien de stand van de deelgeschiljurisprudentie was ook voorzienbaar dat een nader onderzoek (bijvoorbeeld door een deskundige) in een deelgeschilprocedure gelet op de daarmee gepaard gaande investering in tijd, geld en moeite in beginsel niet aan de orde is. Daarom is de deelgeschilprocedure naar het oordeel van de rechtbank onterecht ingesteld. Dit zou wellicht anders zijn indien het verzoek gepaard zou zijn gegaan met een goed gefundeerd en met stukken onderbouwd betoog betreffende de toedracht van het ongeval en de medische gevolgen daarvan. De (behandeling van) het verzoekschrift had dan kunnen bijdragen aan de totstandkoming van een vaststellingsovereenkomst. Daarvan was in dit geval echter geen sprake.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 09-11-2016

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2016:7080

Zaaknummer: C/16/416058 / HA RK 16-105

Rechters: J.P. Killian

Advocaten: J. Cortet en S.E. Phoelich-Pontier

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Tijdens een achtervolging door de politie veroorzaakt de achtervolgde bestuurder – rijdend onder invloed – een ongeval waarbij een van de agenten in het politievoertuig ('slachtoffer 2') letsel opliep. Vervolgens is de bestuurder op hoge snelheid weggereden, waarbij een andere politieagent ('slachtoffer 3') – die zich naast het voertuig van de bestuurder bevond – ternauwernood kon wegspringen. De bestuurder is veroordeeld voor overtreding van artikel 6 en 8 WVV, alsmede voor bedreiging met zware mishandeling/enig misdrijf tegen het leven gericht. De politieagenten hebben zich als benadeelde partij gevoegd. Slachtoffer 2 krijgt € 1.000 immateriële schadevergoeding toegewezen, alsmede medische kosten (eigen risico) en huur van krukken en gederfde inkomsten ad €269,25, nu hij was ingeroosterd voor ME-inzet en piketuren. Ten gevolge van het letsel heeft hij deze werkzaamheden niet kunnen uitoefenen en dus ook de bijbehorende vergoeding niet ontvangen. Slachtoffer 3 krijgt € 150 immateriële schadevergoeding toegewezen.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 06-01-2017

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2017:113

Zaaknummer: 09/818803-16, 09/817109-15 (tul) en 05/259172-12 (tul)

Rechters: C.E. Voskens, D.A.C. Koster en E.A. Lensink

Advocaten: H.F. van Kregten

Wetsartikelen: 6 WVV, 8 WVV en 36f Sr

RECHTSPRAAK

***Strafrecht. Veroordeling voor woningoverval waarbij man is overleden.
Vordering materiële schade vrouw geheel toegewezen, immateriële
schadevergoeding deels toegewezen.***

Woningoverval in Winterswijk, waarbij de bewoners op gewelddadige wijze werden vastgebonden. De man is overleden. De vrouw vordert materiële schade, immateriële schade en nabestaandenschade (begrafeniskosten). De materiële schade en nabestaandenschade worden integraal toegewezen ad € 11.786,19. Van de gevorderde immateriële schadevergoeding (€ 12.500) wijst het hof € 7.500 toe. Voor het overige levert de beoordeling een onevenredige belasting van het strafgeding op.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 05-01-2017

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2017:63

Zaaknummer: 21-003908-16

Rechters: R. Krijger, R. van den Heuvel en R.H. Koning

Advocaten: D. Greven

Wetsartikelen: 287 Sr en 312 Sr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Gewelddadige woningoverval door meerdere personen op moeder en 7-jarige dochter. Moeder vordert schadevergoeding. Toewijzing van vergoeding van kosten bestaande uit eigen risico zorgverzekering, medicatie fysiotherapie, nieuw rijbewijs en reiskosten, alsmede het gestolen geld. Eveneens vergoeding van kosten huishoudelijke hulp voor periode van dertien weken ad € 3.640, conform de Richtlijn Huishoudelijke Hulp. Toewijzing immateriële schadevergoeding ad € 15.000, waarbij de rechtbank in aanmerking neemt het op de moeder uitgeoefende geweld, de aard en ernst van het opgelopen letsel, de medische behandeling. Ook weegt de rechtbank mee dat het 7-jarige dochttertje eveneens slachtoffer was van de overval, alsmede de gevolgen die de moeder daarvan nog ondervindt.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 29-12-2016

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2016:16448

Zaaknummer: 09/857263-16

Rechters: E.C. Koekman, E.M.M. Engbers en A.M. Boogers

Advocaten: E.A. Breetveld en E.W. Bosch

Wetsartikelen: 36f Sr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Gewelddadige woningoverval door meerdere personen op moeder en 7-jarige dochter. Moeder vordert schadevergoeding. Toewijzing van vergoeding van kosten bestaande uit eigen risico zorgverzekering, medicatie fysiotherapie, nieuw rijbewijs en reiskosten, alsmede het gestolen geld. Eveneens vergoeding van kosten huishoudelijke hulp voor periode van dertien weken ad € 3.640, conform de Richtlijn Huishoudelijke Hulp. Toewijzing immateriële schadevergoeding ad € 15.000, waarbij de rechtbank in aanmerking neemt het op de moeder uitgeoefende geweld, de aard en ernst van het opgelopen letsel, de medische behandeling. Ook weegt de rechtbank mee dat het 7-jarige dochttertje eveneens slachtoffer was van de overval, alsmede de gevolgen die de moeder daarvan nog ondervindt.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 29-12-2016

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2016:16450

Zaaknummer: 09/787029-16

Rechters: E.C. Koekman, E.M.M. Engbers en A.M. Boogers

Advocaten: M.E. Pennings en E.W. Bosch

Wetsartikelen: 36f Sr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Gewelddadige woningoverval door meerdere personen op moeder en 7-jarige dochter. Moeder vordert schadevergoeding. Toewijzing van vergoeding van kosten bestaande uit eigen risico zorgverzekering, medicatie fysiotherapie, nieuw rijbewijs en reiskosten, alsmede het gestolen geld. Eveneens vergoeding van kosten huishoudelijke hulp voor periode van dertien weken ad € 3.640, conform de Richtlijn Huishoudelijke Hulp. Toewijzing immateriële schadevergoeding ad € 15.000, waarbij de rechtbank in aanmerking neemt het op de moeder uitgeoefende geweld, de aard en ernst van het opgelopen letsel, de medische behandeling. Ook weegt de rechtbank mee dat het 7-jarige dochttertje eveneens slachtoffer was van de overval, alsmede de gevolgen die de moeder daarvan nog ondervindt.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 29-12-2016

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2016:16449

Zaaknummer: 09/857290-16

Rechters: E.C. Koekman, E.M.M. Engbers en A.M. Boogers

Advocaten: E.A. Breetveld en E.W. Bosch

Wetsartikelen: 36f Sr

RECHTSPRAAK

Contradictoir. Civiele aansprakelijkheid schoolbestuurder voor boedeltekort in faillissement school, na sluiting van die school in verband met ontuchtige handelingen van de schoolbestuurder met een minderjarige leerling.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 28-12-2016

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2016:7243

Zaaknummer: C/01/306703 / HA ZA 16-259

Rechters: R. Kluin

Wetsartikelen: 2:9 BW

RECHTSPRAAK

Veroordeling voor belaging. Vordering benadeelde partij (voor materiële en immateriële schadevergoeding) is niet-ontvankelijk, omdat benadeelde partij zich reeds tot de civiele rechter heeft gewend en deze hieromtrent heeft beslist. Verwijzing naar HR 19 februari 2010, ECLI:NL:HR:2010:BK9031.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 27-12-2016

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2016:3905

Zaaknummer: 22-001597-16

Rechters: A. Chr Baardman, A. Kuijer en J.T.F.M. van Krieken

Wetsartikelen: 285b Sr

RECHTSPRAAK

Veroordeling diverse feiten, waaronder woninginbraak en poging tot ontploffing brengen van een zwaar stuk vuurwerk dat door verdachte op een woning was geplakt. Voeging diverse benadeelde partijen, enkele zijn niet-ontvankelijk. Slachtoffer van woninginbraak krijgt € 300 immateriële schadevergoeding toegewezen.

Vrijspraak voor enkele andere ten laste gelegde feiten. Voeging diverse benadeelde partijen. Enkele van hen zijn niet-ontvankelijk verklaard, omdat hun vordering zag op feiten waarvoor verdachte is vrijgesproken. Een slachtoffer van woninginbraak vorderde materiële schade, maar is in die vordering niet-ontvankelijk verklaard, omdat behandeling daarvan een onevenredige belasting zou opleveren. Wel krijgt dit slachtoffer € 300 ter vergoeding van immateriële schade – ‘in de vorm van angsten’, aldus de rechtbank – toegewezen.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 22-12-2016

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2016:16074

Zaaknummer: 09/807977-15

Rechters: J.E.M.G. van Wezel, S.M. Borkent en M.F.M. de Groot

Advocaten: F. van Dijk

Wetsartikelen: 77i Sr, 77x Sr, 77y Sr, 77gg Sr, 157 Sr en 311 Sr

RECHTSPRAAK

Deelgeschil, verkeersongeval. Beoordeling deskundigenberichten. Het verzoek dat betrekking heeft op de vaststelling van het causaal verband tussen het ongeval en de klachten en de vraag of betrokkene als gevolg van haar klachten arbeidsongeschikt is, wordt afgewezen.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 21-12-2016

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2016:7085

Zaaknummer: c/16/423025 / HA RK 16-215

Rechters: M.E. Heinemann

Advocaten: E.F. Klungers en P. Oskam

RECHTSPRAAK

Verzekeringsrecht. Directe actie van artikel 7:954 BW. Geen mogelijkheid voor een privatieve last (artikel 7:423 BW) in verband met de directe actie. De directe actie is naar haar aard een persoonlijke bevoegdheid die slechts door de benadeelde zelf of namens hem kan worden uitgeoefend en niet door een ander op eigen naam.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 20-12-2016

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2016:5508

Zaaknummer: 200.185.193/01

Rechters: J.W. Hoekzema, A.W.H. Vink en R.M. de Winter

Advocaten: A. van Hees en M. Timpert-de Vries

Wetsartikelen: 7:954 BW

RECHTSPRAAK

Causaal verband ongeval en amputatie been benadeelde die aan diabetes lijdt onvoldoende aannemelijk.

Het Gerecht oordeelt dat benadeelde het causaal verband tussen het verkeersongeval en de amputatie van haar been onvoldoende aannemelijk heeft gemaakt. Benadeelde lijdt reeds tien jaar aan diabetes, en iedere aanwijzing dat benadeelde een verwonding aan haar teen of voet heeft opgelopen tijdens het ongeval, dan wel pijnklachten had door het ongeval, ontbreekt.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Curaçao

Datum uitspraak: 20-12-2016

ECLI: ECLI:NL:OGEAC:2016:137

Zaaknummer: KG 81057/2016

Rechters: S.M. Christiaan

Advocaten: M.A.F. Simmons en C.A. Winkel

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling mededader van schietincident. Vordering tot vergoeding van materiële en immateriële schade wordt deels toegewezen. Voor het overige levert dit een onevenredige belasting van het strafproces op.

Het slachtoffer werd vanaf korte afstand met een vuurwapen beschoten. Het slachtoffer vordert materiële en immateriële schadevergoeding. Toewijzing materiële schadevergoeding (voor eigen risico en daggeldvergoeding) ad € 2.360,25 en immateriële schadevergoeding ad € 5.000. Blijkens de strafmotivering ondervindt het slachtoffer nog steeds lichamelijke gevolgen die mogelijk blijvend zijn en is gebleken dat hij kampt met psychische gevolgen.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 14-12-2016

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2016:3983

Zaaknummer: 22-005467-15

Rechters: L.F. Gerretsen-Visser, I.P.A. van Engelen en M.C.R. Derkx

Wetsartikelen: 287 Sr

RECHTSPRAAK

Verkeersongeval, letselschade. Gedaagde heeft geen voorrang verleend en is aansprakelijk. Eiser kan worden toegerekend niet over een (voor het voertuig) juist rijbewijs te beschikken en ten tijde van het ongeval (23.25 uur) geen licht te voeren. Zaak aangehouden in verband met getuigenverhoor.

Verkeersongeval, letselschade. Gedaagde heeft geen voorrang verleend en is aansprakelijk. Eiser kan worden toegerekend niet over een (voor het voertuig) juist rijbewijs te beschikken en ten tijde van het ongeval (23.25 uur) geen licht te voeren. Gedaagde laat eiser toe door middel van getuigen te bewijzen dat het door eiser bestuurde motorvoertuig op of kort voor het moment dat het ongeval plaatsvond geen licht voerde. Als het door eiser bestuurde motorvoertuig inderdaad geen licht voerde, is sprake van een omstandigheid die in hoge mate heeft bijgedragen aan de door eiser geleden schade.

Instantie: Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba

Datum uitspraak: 14-12-2016

ECLI: ECLI:NL:OGEAA:2016:907

Zaaknummer: A.R. 1598 van 2015

Rechters: W.J. Noordhuizen

Advocaten: M.G.A. Baiz en R.C. Samuels

RECHTSPRAAK

Burenconfrontatie. Voorschot op schadevergoeding na letselschade afgewezen, omdat causaal verband, aard en omvang letsel en omvang (overige) schade niet (voldoende) vaststaat.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 05-12-2016

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2016:10106

Zaaknummer: 513386 KG ZA 16-1263

Rechters: A.F.L. Geerdes

Advocaten: R.W.J.M. te Pas en W. Suttorp

RECHTSPRAAK

Overlijden als gevolg van aanvaring. Voorschot op buitengerechtelijke kosten gevorderd. Kort geding. Vordering toegewezen. Niet in geschil dat schip meer dan 0% schuld heeft aan aanvaring. De omvang van de aansprakelijkheid moet nog worden vastgesteld en de discussie over omvang van het schadebedrag moet nog worden gevoerd. Vordering tot betaling € 15.000 na afweging belangen toegewezen.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 23-11-2016

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2016:10107

Zaaknummer: 512104 KG ZA 16-1192

Rechters: J.W. van den Hurk

Advocaten: P.F. Slob en P.F.W.A. van Dam

Wetsartikelen: 6:92 lid 2 BW

RECHTSPRAAK

Veroordeling wegens het, met anderen, plegen van twee overvallen op cafetaria's en afpersing van een leeftijdsgenoot. Immateriële schadevergoeding toegewezen.

Mede gelet op de bijzondere ernst van de normschending wijst de rechtbank immateriële schadevorderingen (variërend tussen € 1.000 en € 2.200) toe, ook zonder aanwezigheid van een in de psychiatrie erkend ziektebeeld (vgl. HR 29 juni 2012, ECLI:NL:HR:2012:BW1519).

Zie PS 2016-0466 (ECLI:NL:RBGEL:2016:5915) voor een annotatie bij deze uitspraak.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 13-10-2016

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2016:5665

Zaaknummer: 05/880236-15

Advocaten: M. Ü Özsüren

Wetsartikelen: 310 Sr, 312 Sr en 317 Sr

RECHTSPRAAK

Veroordeling wegens het, met anderen, plegen van twee overvallen op cafetaria's en afpersing van een leeftijdsgenoot. Immateriële schadevergoeding toegewezen.

Mede gelet op de bijzondere ernst van de normschending wijst de rechtbank immateriële schadevorderingen (variërend tussen € 1.000 en € 2.200) toe, ook zonder aanwezigheid van een in de psychiatrie erkend ziektebeeld (vgl. HR 29 juni 2012, ECLI:NL:HR:2012:BW1519).

Zie PS 2016-0466 (ECLI:NL:RBGEL:2016:5915) voor een annotatie bij deze uitspraak.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 13-10-2016

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2016:5920

Zaaknummer: 05/880236-15

Advocaten: M. Ü Özsüren

Wetsartikelen: 310 Sr, 312 Sr en 317 Sr

RECHTSPRAAK

Veroordeling wegens het, met anderen, plegen van twee overvallen op cafetaria's en afpersing van een leeftijdsgenoot. Immateriële schadevergoeding toegewezen.

Mede gelet op de bijzondere ernst van de normschending wijst de rechtbank immateriële schadevorderingen (variërend tussen € 1.000 en € 2.200) toe, ook zonder aanwezigheid van een in de psychiatrie erkend ziektebeeld (vgl. HR 29 juni 2012, ECLI:NL:HR:2012:BW1519).

Zie PS 2016-0466 (ECLI:NL:RBGEL:2016:5915) voor een annotatie bij deze uitspraak.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 13-10-2016

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2016:5919

Zaaknummer: 05/880236-15

Advocaten: M. Ü Özsüren

Wetsartikelen: 310 Sr, 312 Sr en 317 Sr

ANNOTATIE

Rechtvaardigen de bijzondere ernst van de normschending en de gevolgen voor het slachtoffer een uitzondering op het vereiste van ‘in de psychiatrie erkend ziektebeeld’?

mr. F.M. Ruitenbeek-Bart

In vier gerelateerde uitspraken, alle betrekking hebbend op een overval op een cafetaria, wijst de strafrechter immateriële schadevergoeding toe variërend tussen € 1.375 en € 2.200 aan drie slachtoffers die zich als benadeelde partij hebben gevoegd. Uit de motivering lijkt te volgen dat bij hen geen in de psychiatrie erkend ziektebeeld is vastgesteld, hetgeen in beginsel vereist is voor toewijzing van smartengeld bij afwezigheid van lichamelijk letsel. De strafrechter lijkt aldus toepassing te geven aan de door de Hoge Raad geboden uitzonderingsgrond op dit vereiste, te weten: ‘de bijzondere ernst van de normschending en de gevolgen daarvan voor het slachtoffer’ (HR 29 juni 2012, ECLI:NL:HR:2012:BW1519).

De Rechtbank Gelderland heeft op 13 oktober 2016 uitspraak gedaan in vier strafzaken. De uitspraken geven aanleiding tot het verrichten van een jurisprudentieonderzoekje naar de toepassing van de uitzonderingsgrond die de Hoge Raad in zijn arrest van 29 juni 2012 (ECLI:NL:HR:2012:BW1519, CB 2012-140; JA 2012/147, m.nt. S.D. Lindenbergh (Blauw oog)) bood op het algemene uitgangspunt dat voor toewijzing van smartengeld wegens ‘aantasting in de persoon op andere wijze’ nodig is dat sprake is van een in de psychiatrie erkend ziektebeeld.

De vonnissen betreffen een gewapende overval op een cafetaria. Tijdens de overval waren meerdere personen aanwezig in de cafetaria. Enkele slachtoffers hebben zich gevoegd als benadeelde partij. Drie van hen, aangeduid met de nummers 1, 5 en 6, hebben immateriële schadevergoeding toegewezen gekregen, maar alle drie zonder uitdrukkelijke vaststelling dat sprake was van een in de psychiatrie erkend ziektebeeld. Sterker nog, ten aanzien van slachtoffers 5 en 6 overweegt de rechtbank uitdrukkelijk ‘dat geen professionele hulp is gezocht en derhalve geen stukken van een deskundige zijn overgelegd’, maar dat dit gegeven niet in de weg staat aan toekenning van smartengeld. Ter motivering wijst de strafrechter wel op ‘de bijzondere ernst van het feit’, overwegende dat tegen die achtergrond ‘ruimschoots

voldoende concrete gegevens aangevoerd [zijn] die een vergoeding van immateriële schade rechtvaardigen'. Ook slachtoffer 1 krijgt smartengeld toegewezen, maar zonder enige toelichting ten aanzien van de ervaren (psychische) gevolgen. Afgaand op deze overwegingen – en de uitdrukkelijke verwijzing naar deze uitspraak in de algemene rechtsoverweging (7a) die aan de individuele beoordelingen voorafging – geeft de Rechtbank Gelderland hier toepassing aan de uitzonderingsgrond van het *Blauw oog*-arrest. Er is immers immateriële schadevergoeding toegekend zonder dat sprake was van lichamelijk letsel, maar ook zonder vaststelling van een in de psychiatrie erkend ziektebeeld. Alle reden om de uitspraken aan een nadere analyse te onderwerpen.

Maar eerst: wat besliste de Hoge Raad in het *Blauw oog*-arrest? In de betreffende zaak had een confrontatie plaatsgevonden tussen eiser in cassatie en vijf andere personen (verweerders in cassatie). Tijdens deze schermutseling kreeg eiser een vuistslag, waaraan hij een blauw oog overhield. Hij vorderde een verklaring voor recht dat verweerders in groepsverband onrechtmatig jegens hem hadden gehandeld, met verwijzing naar de schadestaatprocedure. Zijn vorderingen werden zowel door de rechtbank als het hof afgewezen, omdat hij op geen enkele wijze aannemelijk zou hebben gemaakt dat hij schade had geleden. Het hof oordeelde ten aanzien van het gestelde *geestelijke* letsel dat (1) niet was gebleken dat bij betrokkene sprake was van meer dan een psychisch onbehagen of zich gekwetst voelen en (2) dat het *lichamelijke* letsel te gering was om voor vergoeding in aanmerking te komen. De Hoge Raad vernietigde het arrest van het hof, omdat zonder nadere toelichting niet viel in te zien waarom het lichamelijke letsel (het blauwe oog) te gering was om voor enige vergoeding in aanmerking te komen. Om die reden kon de verwijzing naar de schadestaat evenmin worden afgewezen. Betrokkene had daarnaast een klacht gericht tegen het oordeel dat hij onvoldoende had onderbouwd dat hij door de mishandeling ook op *andere wijze* in zijn persoon was aangetast. Bij de beoordeling van deze klacht onderstreepte de Hoge Raad het uitgangspunt dat voor toewijzing van een dergelijke vordering geestelijk letsel vereist is. De Hoge Raad overweegt vervolgens echter dat niet uitgesloten is dat hierop een uitzondering aanvaard kan worden 'in verband met de bijzondere ernst van de normschending en de gevolgen daarvan voor het slachtoffer (...)'. Deze uitzonderingsmogelijkheid kon de man met het blauwe oog echter niet baten, want 'in het onderhavige geval heeft het hof kennelijk en niet onbegrijpelijk geoordeeld dat daartoe onvoldoende is gesteld.'

Uit het *Blauw oog*-arrest volgt dus dat het maken van een uitzondering in ieder geval gerechtvaardigd moet worden door 'de bijzondere ernst van het feit'. De vraag is dan hoe dit criterium uitwerking vindt in strafzaken. Strafbbaarstelling van een feit impliceert immers een zekere ernst van de normschending, maar dat enkele gegeven is op zichzelf onvoldoende om – ook zonder lichamelijk of geestelijk letsel – een aanspraak op smartengeld te rechtvaardigen.

Aan de uitersten van het spectrum van strafbare feiten is de afbakening helder. Zo vloeit de aanspraak op smartengeld voor de categorie geweldsdelicten mét lichamelijk of (relevant) geestelijk letsel tot gevolg uiteraard voort uit de aanwezigheid van dit letsel. Aan het andere uiterste liggen de vermogensdelicten en ook daar is de afbakening helder: er wordt vastgehouden aan het vereiste van geestelijk letsel. Zo zijn, bijvoorbeeld, ook in 2016 diverse smartengeldvorderingen in zaken betreffende diefstal en/of inbraak afgewezen omdat niet van geestelijk letsel gebleken was (zie bijvoorbeeld Rb. Gelderland 20 juni 2016, ECLI:NL:RBGEL:2016:3345; Hof 's-Hertogenbosch 21 juni 2016, ECLI:NL:GHSHE:2016:2581; Rb. Midden-Nederland 20 december 2016, ECLI:NL:RBMNE:2016:6977 en Rb. Noord-Holland 30 december 2016, ECLI:NL:RBNHO:2016:10929). De onverkorte gelding van de hoofdregel in dit soort zaken, lijkt ook bevestiging te vinden in het slot van HR 20 december 2016, ECLI:NL:HR:2016:2987, waarin de Hoge Raad – kennelijk met het oog op de procedure na verwijzing – nadrukkelijk wijst op de uit artikel 6:106 lid 1 BW voortvloeiende eisen voor toewijzing van immateriële schadevergoeding. In onderdeel 6.5 van de conclusie voor dit arrest gaf advocaat-generaal Machielse een voorschot op deze beoordeling, stellende dat daarvoor onvoldoende is dat het slachtoffer ‘door het optreden van verdachte haar vertrouwen in anderen is kwijtgeraakt en zich onzeker is gaan voelen’.

Wat betekent dit nu voor de onderhavige strafzaken over de gewapende overval op de cafetaria? Qua aard van de normschending begeeft een zaak als deze zich weg van de categorie (zuivere) vermogensdelicten en schuift op in de richting van de categorie geweldsdelicten. Daarmee ligt in deze strafvonnissen een interessante afbakeningskwestie besloten, die hierna nader onderzocht wordt. Want wanneer is het feit voldoende ernstig om, mede gelet op de gevolgen voor het slachtoffer, een aanspraak op smartengeld te rechtvaardigen zonder dat sprake is van lichamelijk of geestelijk letsel?

Die rechtvaardiging behoort, blijkens het arrest van de Hoge Raad, te worden gevonden in (1) de bijzondere ernst van het feit en (2) de gevolgen daarvan voor het slachtoffer. Een nadere toetsing van de onderhavige uitspraken aan deze maatstaf wordt echter bemoeilijkt door de summiere motivering van de beslissingen. Want daaruit wordt niet duidelijk welke concrete gevolgen juist deze drie slachtoffers hebben ondervonden. De rechtbank verwijst in dat verband weliswaar naar de bespreking van de strafmaat, maar die brengt nauwelijks opheldering nu daarin enkel wordt ingegaan op de persoonlijke (psychische) gevolgen voor slachtoffers 4, 12 en 14. De rechtbank overweegt nog wel, in algemene zin, dat een overval als de onderhavige – naast de overduidelijke gevolgen voor de directe slachtoffers – ‘ook bij anderen die er later van horen voor een verhoogd gevoel van onveiligheid (zorgt)’. Onduidelijk is echter of tot deze ‘anderen’ ook slachtoffers 1, 5 en 6 behoren. Ook uit de verdere overwegingen in de vonnissen wordt niet duidelijk welke impact de overval heeft gehad op de

drie slachtoffers (1, 5 en 6) die immateriële schadevergoeding toegewezen kregen en dus ook niet op grond van welke omstandigheden is afgeweken van het uitgangspunt dat sprake moet zijn van (relevant) psychisch letsel.

Om meer zicht krijgen op de reikwijdte van de in het *Blauw oog*-arrest geboden uitzonderingsgrond, verrichtte ik een kleinschalig jurisprudentieonderzoek in de databank van www.rechtspraak.nl. Dat onderzoekje leverde elf uitspraken op; de onderhavige vier en het *Blauw oog*-arrest en bijbehorende conclusie niet inbegrepen. Het betrof overigens een onderzoekje, want ik zocht slechts op de zoekterm 'BW1519' en dus zullen mogelijke uitspraken waarin weliswaar toepassing werd gegeven aan de uitzondering, maar zonder uitdrukkelijke verwijzing naar (het ECLI-nummer van) het *Blauw oog*-arrest, niet in het zoekresultaat tevoorschijn gekomen zijn. Vijf van de elf uitspraken waren afkomstig van de civiele kamers; zes van strafrechters.

In civilibus kan ten eerste gewezen worden op het oordeel van de Hoge Raad in het *Parool*-arrest van 21 juni 2013 (ECLI:NL:HR:2013:851, *CB* 2013-169) dat bij een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer in een perspublicatie aanspraak op het recht op vergoeding van immateriële schade gegeven is, kennelijk ook zonder dat 'geestelijk letsel' nodig is. In zijn conclusie voor dit arrest nam ook advocaat-generaal Hammerstein dit standpunt in, onder (voetnoot)verwijzing naar het *Blauw oog*-arrest. Voor het overige werd in de civiele uitspraken slechts aan 'BW1519' gerefereerd ter onderbouwing van de rechtsregels (1) dat ieder lichamelijk letsel (Hof Arnhem-Leeuwarden 28 januari 2014, ECLI:NL:GHARL:2014:568) en (dus ook) dat licht lichamelijk letsel (Hof 's-Hertogenbosch 6 september 2016, ECLI:NL:GHSHE:2016:4027) recht geeft op smartengeld en (2) dat voor verwijzing naar de schadestaatprocedure niet meer nodig is dan dat de mogelijkheid van schade aannemelijk wordt gemaakt (Rb. Noord-Nederland 18 december 2013, ECLI:NL:RBNNE:2013:8036).

In drie van de gevonden strafzaken is aan het *Blauw oog*-arrest gerefereerd ter onderbouwing van het uitgangspunt dat een in de psychiatrie erkend ziektebeeld vereist is. Zo oordeelde de Rechtbank Amsterdam tweemaal dat 'niet ieder geestelijk letsel een aantasting in de persoon op(levert)'. Dat gebeurde in Rechtbank Amsterdam 4 oktober 2013 ECLI:NL:RBAMS:2013:6528, betreffende twee (van zes) politieambtenaren die – zonder lichamelijke consequenties – betrokken waren bij een wilde achtervolging van verdachte op de A10 en later in Rechtbank Amsterdam 24 december 2013, ECLI:NL:RBAMS:2013:9339, betreffende slachtoffers van oplichting. In een andere zaak over een overval (met een nepwapen) hield de Rechtbank Gelderland eveneens vast aan de hoofdregel dat het moet gaan om een aan de hand van objectieve maatstaven vast te stellen psychische beschadiging (Rb. Gelderland 26 januari 2016, ECLI:NL:RBGEL:2016:516) en bood het dossier kennelijk geen aanknopingspunten voor toepassing van de uitzondering.

De in laatstgenoemde uitspraak aangenomen eis van ‘objectieve maatstaven’ wordt overigens niet onderschreven door advocaat-generaal Spronken, blijkens haar conclusie in de zaak die leidde tot Hoge Raad 15 maart 2016, ECLI:NL:HR:2016:412. Deze zaak betrof (opnieuw) een achtervolgingszaak, waarin het hof had geoordeeld dat de benadeelde partij (een politieambtenaar) in zijn persoon was aangetast en recht had op smartengeld, nu hij bij de uitoefening van zijn werkzaamheden nog regelmatig last had van de gevolgen van het voorval (ECLI:NL:GHAMS:2014:3843). In cassatie werd hierover geklaagd, stellende dat gevoelens van angst, schrik en machteloosheid niet onder het bereik van artikel 6:106 BW vallen en dat voor het bestaan van geestelijk letsel ten minste sprake moet zijn van een aan de hand van objectieve maatstaven vast te stellen psychische schade. Onder verwijzing naar de verhandelingen van haar ambtgenoot advocaat-generaal Wuisman in diens conclusie voor het *Blauw oog*-arrest, merkt advocaat-generaal Spronken op dat die stelling onjuist is en dat niet de eis van objectieve maatstaven wordt gesteld. In onderdeel 22 van de conclusie kwam zij uiteindelijk tot de slotsom dat het oordeel van het hof dat betrokkene rechtstreeks schade (door advocaat-generaal Spronken als ‘psychische schade’ geduid) heeft geleden, toereikend was gemotiveerd. De Hoge Raad vond dat kennelijk ook, want hij verwierp deze cassatieklacht met toepassing van artikel 81 RO. Daarmee blijft enigszins onduidelijk of de aanspraak op smartengeld in deze zaak gebaseerd werd op het behalen van de drempel van (juridisch relevant) psychisch letsel of op toepassing van de ‘BW1519-uitzondering’.

De uitzonderingsmogelijkheid die in het *Blauw oog*-arrest is geboden, is verder nadrukkelijk benoemd – en kennelijk toegepast – in twee zedenzaken, behandeld door de Rechtbank Limburg (Rb. Limburg 8 september 2015, ECLI:NL:RBLIM:2015:7628 en Rb. Limburg 8 maart 2016, ECLI:NL:RBLIM:2016:1975). In dergelijke zaken vormt, aldus de rechtbank, ‘het strafbare feit een dusdanig ernstige inbreuk op het zelfbeschikkingsrecht en de lichamelijke integriteit, dat dit in zichzelf als een aantasting van de persoon dient te worden beschouwd en *reeds daarom* smartengeld toegewezen kan worden’ (cursivering toegevoegd). Vergelijk bijvoorbeeld ook Rechtbank Gelderland 15 juni 2016, ECLI:NL:RBGEL:2016:3235, maar dan zonder verwijzing naar ‘BW1519’. In de twee Limburgse vonnissen werd overigens ook nog verwezen naar Hoge Raad 9 juli 2004, ECLI:NL:HR:2004:AO7721 (*Oudejaarsrellen Groningen*). In die zaak had de rechtbank – mede onder verwijzing naar artikel 8 EVRM – zonder vaststelling van psychisch letsel een aanspraak op smartengeld toegekend ten laste van de gemeente Groningen, vanwege een zeer ernstige inbreuk op de integriteit van de betrokken personen en de veiligheid van hun woning. De Hoge Raad onderschreef dit oordeel en daarmee lag ook in dit arrest al de mogelijkheid van een op de ernst van de normschending gebaseerde uitzondering op het vereiste van psychisch letsel besloten.

Uit de zojuist besproken uitspraken komt het beeld naar voren dat de ‘BW1519-uitzondering’

terughoudend wordt toegepast, hetgeen overigens ook past bij het uitzonderingskarakter. In de strafzaken werd vastgehouden aan het vereiste van (rechtens relevant) geestelijk letsel, behalve in zaken betreffende zedendelicten. In civiele zaken werd enkel een uitzondering gemaakt in EVRM-gerelateerde inbreuken (*Oudejaarsrellen Groningen*-zaak; *Parool*-zaak). Nu de onderhavige normschending buiten deze twee categorieën valt, lijkt in deze uitspraken een oprekking van het toepassingsgebied van de 'BW1519-uitzondering' besloten te liggen. Het is echter moeilijk om deze beslissing adequaat te duiden, omdat een op de betrokken slachtoffers toegesneden motivering ontbreekt. Dat is, meen ik, een gemis. De verdere afbakening van de uitzondering op basis van het *Blauw oog*-arrest kan, gelet op het kernbegrip 'bijzondere ernst van de normschending', bij uitstek in het strafrecht tot nadere ontwikkeling komen. Met het oog op de rechtsontwikkeling is het dan ook wenselijk dat strafrechters beslissingen als de onderhavige uitgebreider motiveren.